

Landschapsbeheer Friesland

Impulsprojectproject
Drents-Friese Grensstreek
Ambitiedocument Appescha

Colofon

Titel **Impulsproject Drents-Friese Grensstreek**
Ambitiedocument Appelscha

Opdrachtgever Provincie Drenthe /Provincie Friesland

Opdrachtnemer

Landschapsbeheer Friesland
T (0512) 383800
E info@landschapsbeheerfriesland.nl
W www.landschapsbeheerfriesland.nl

Contactpersoon Wiebe Bouma en Wiebe Tolman

Status Eindrapport

Datum 15-01-2024

Inhoudsopgave

1 Algemeen

- 1.1 Inleiding
- 1.2 Projectresultaten

2 Informatie verstrekking en communicatie binnen Appelscha

- 2.1 Inleiding
- 2.2 Nulmeting
- 2.3 Brainstormsessies
- 2.4 Vervolg bijeenkomsten

3 De ontstane werkgroepen

- 3.1 Werkgroep biodiversiteit / ecologie
- 3.2 Werkgroep voedsel
- 3.3 onderzoeksgroep landschappelijke inpassing
- 3.4 Andere initiatieven

4 Resultaten

- 4.1 Werkgroep biodiversiteit / ecologie
- 4.2 Werkgroep voedsel
- 4.3 onderzoeksgroep landschappelijke inpassing
- 4.4 Andere initiatieven
 - 4.4.1 DBA Dorpsbossen Appelscha
 - 4.4.2 Erven inpassen in het landschap

5 Eindverantwoording

- 5.1 Evaluatie
- 5.2 Vervolg
- 5.3 Verdubbelen betrokkenheid

Hoofdstuk 1 Algemeen

1.1. Inleiding

Het Impulsproject in de Drents-Friese grensstreek beoogt om de samenhang te vergroten tussen de Nationale Parken en het omringende agrarische cultuurlandschap met haar inwoners en bedrijvigheid (transitie nationale parken). Het project wordt gefinancierd door de provincies en de RvO. Het projectonderdeel Impuls Streekbeheer Landschap is één van de projectonderdelen, waarvan Landschapsbeheer Drenthe de penvoerder is. Het hoofddoel van dit projectonderdeel is kortgezegd het vergroten (verdubbelen) van de betrokkenheid van bewoners bij de natuur en het landschap in hun directe leefomgeving en hen te enthousiasmeren om bij te dragen aan beheer, onderhoud en verdere ontwikkeling (doelrealisatie) van 'hun' eigen directe groene leefomgeving.

Landschapsbeheer Drenthe geeft aan Landschapsbeheer Friesland de opdracht om in één dorpsregio aan de Friese kant van het projectgebied van de Drents-Friese grensstreek een impuls te geven aan bewonersbetrokkenheid. Er is hierbij gekozen voor het dorp Appelscha.

Het uiteindelijke resultaat van het project is het opstellen en presenteren van een gezamenlijk met het dorp opgesteld en breed gedragen 'Actieplan dorpslandschap', waarin (concrete) wensen en ideeën voor de bescherming, het beheer en de ontwikkeling van de natuur en landschap rondom (en in) het dorp worden vastgelegd. Hieraan kan het dorp in daaropvolgende jaren, wellicht met ondersteuning van Landschapsbeheer Friesland, uitvoering gaan geven. Het deelnemende dorp kan daarmee een bijdrage leveren aan het creëren van verbindingen en geleidelijke overgangen tussen de Nationale Parken en het omliggende agrarische cultuurlandschap.

1.2. Projectresultaten

- Binnen de deelnemende dorpsregio kennis brengen en uitwisselen over natuur, landschap en cultuurhistorie middels een educatief programma;
- Verdubbeling van de bewonersbetrokkenheid bij de natuur en het landschap in de dorpsregio;
- Samen met de dorpsregio opstellen en presenteren van een breed gedragen 'Actieplan dorpslandschap' met (concrete) plannen voor duurzame bescherming, beheer en ontwikkeling van de natuur en het agrarische cultuurlandschap in de betreffende gebieden;
- Bijdragen aan de regionale landschapsvisie in 2022-2023.

Hoofdstuk 2 Informatie verstrekking en communicatie binnen Appelscha

2.1. Informatie verstrekking en communicatie binnen het dorp

Binnen het dorp Appelscha is van oudsher veel aandacht voor natuur en landschap, mede doordat Appelscha al decennialang een toeristische trekpleister is.

Bij de eerste gesprekken binnen het dorp viel op dat er veel groepen bezig zijn met het landschap rondom Appelscha.

Een van de eerste doelen voor het impulsproject binnen Appelscha is het inventariseren van de verschillende groepen binnen Appelscha. Daarnaast het opzetten van een structuur.

2.2. Nulmeting

Eén van de projectresultaten is de verdubbeling van de bewonersbetrokkenheid bij natuur en het landschap in de regio Appelscha.

Tijdens de eerste sessies en gesprekken met diverse organisaties is er getracht een nulmeting op te zetten. Met de nulmeting gaan wij uit van de datum 1 januari 2023

Bestaande initiatieven:

- DBA (werkgroep Dorpsbossen Appelscha), opgestart januari 2021
- Bloeizone Appelscha, opgericht april 2022. Met de thema's voeding en leefomgeving als 2 van de 7 pijlers.
- SBB: DE Bongerd, vrijwilligers met het aanplanten en onderhouden van de boomgaard.

2.3. Brainstorm sessies

Om weer een breed draagvlak binnen het dorp te krijgen is gestart met 2 brainstormsessies op 19 januari en 16 februari. Tijdens deze sessies is geïnventariseerd wat er momenteel speelt in het dorp en welke ambities er zijn o.a. op het gebied van biodiversiteit.

Tijdens de brainstormsessies waren beide avonden rond de 30 mensen aanwezig.

1^e brainstormsessie:

De aanwezigen zijn opgedeeld in een vijftal groepen en kregen de volgende opdracht mee:

Welke bestaande en mogelijk nieuwe initiatieven leveren een bijdrage aan het beheer, onderhoud en verdere ontwikkeling van de groene leefomgeving in en om het dorp Appelscha.

2^e brainstorm sessie:

De resultaten vanuit de eerste sessie zijn vervolgens gerubriceerd in een aantal rubrieken, namelijk:

- Ecologisch/biodivers
- Voedsel
- Rondgang
- Landschappelijk/Ecologisch
- Educatie/school/jeugd

In de 2^e sessie zijn de aanwezigen verdeeld over de 5 rubrieken en kregen de volgende opdracht mee:

Na aanleiding van de resultaten van 19 januari een 2^e brainstormronde per onderwerp (rubriek) waar eventuele mogelijkheden liggen en hoe dit verder uitgewerkt kan worden.

2.4. vervolg bijeenkomsten

Vervolgbijsessie, 3^e sessie:

Na aanleiding van de brainstormsessie is 15 mei de 3^e bijeenkomst georganiseerd. Vanuit de resultaten van de brainstormsessie zijn een 4 tal groepen opgesteld.

werkgroepen

- Biodiversiteit / Ecologie in Appelscha
 - Voedsel
 - Rondgang Appelscha
- (binnen de 3 groepen integreren educatie en kennis (beheer))

Onderzoeksgroep

- Landschappelijke / ecologische inpassing Appelscha

Tijdens de 3^e bijeenkomst zijn de werkgroepen en onderzoeksgroep ontstaan. Uiteindelijk zijn er in totaal 3 groepen overgebleven ieder met 8 personen. Deze groepen hebben nu een plek binnen het dorp gekregen en zullen in de toekomst ondersteuning blijven krijgen van het plaatselijk belang.

De 3 werkgroepen welke een status hebben gekregen zijn:

- Biodiversiteit / Ecologie in Appelscha
- Voedsel
- Landschappelijke / ecologische inpassing Appelscha

Tijdens de 3^e sessie hebben de aanwezigen de volgende opdracht meegekregen:
Werk rondom dit thema 1 a 2 activiteiten uit, in ieder geval minstens 1 activiteit op korte termijn.

Presenteer deze activiteit(en) op 8 juni 2023 tijdens de 4^e impuls bijeenkomst.

Vervolgbijsessie, 4^e sessie:

Tijdens de 4^e sessie hebben de 3 werkgroepen de plannen gepresenteerd.

Hoofdstuk 3 De ontstane werkgroepen.

3.1: Werkgroep Biodiversiteit / ecologie in Appelscha

1^e en 2^e Brainstormsessie: De resultaten:

Ecologisch/biodivers			
Groep	rubriek	omschrijving activiteit	opmerking
1		Laat je tuin met rust	
		maai mei niet	
		Kennis delen over ecologisch tuinieren	
		Buurttuinen	compost, moestuin
		Insectenhotelketen in Appelscha	
		Fruit- en notenbomen (opbrengst ook voor dieren)	
		Kinderopvang wonderbos	
		zaaien (juiste mengsel) beschikbaar stellen	
		Heggen-hagen-struweel	
		Breng verbindingen in kaart	bomen, heggen/struweel, berm/gras
		Vlindertuin	imkers erbij betrekken

3 sessie: De resultaten:

Korte termijn initiatieven

- Lezingen:
 - kennis delen over ecologisch tuinieren
 - maai mei niet
- Insektenhotel keten in Appelscha
- Kinderopvang het Wonderbos
- Zaaigoed ter beschikking stellen
- Buurttuinen (compost moestuin sociaal)
- Vlindertuin, imkers erbij betrekken

Langere termijn initiatieven

- Akkerranden inzaaien
- Heggen-hagen struweel

Lopende initiatieven

- Biodivers cultuurlandschap Oostellingwerf Agnes Docter
Paraplu voor kleinere initiatieven
bijv. DBA
bijv. Bloeizones
- 2018 Enquête in het dorp, gemeente Ester van Lierop
- DBA Dorpsbossen Appelscha
- Kinderopvang wonderbos

4^e sessie:

Tijdens de 4^e sessie heeft deze werkgroep een presentatie gegeven over de dromen welke leven binnen het dorp.

Waar dromen wij van:

- Een bio-diverse zone in Appelscha, goed voor insectenleven en voor de mensen
- Een biodiverse zone voor ouderen en kinderen om plezierig wandelen is, waar dieren kunnen schuilen
- De aandacht voor de mooie omgeving van Appelscha wordt weerspiegeld in het eigen dorp

Hoe willen wij dit bereiken:

- In gesprek met de gemeente
- Omwonenden erbij betrekken
- Aandacht voor speelnatuur

Uitwerking gestart met het inzoomen op een 6 tal groene veldjes in Appelscha.

3.2: Werkgroep Voedsel

1^e en 2^e Brainstormsessie: De resultaten:

Voedsel			
Groep	rubriek	omschrijving activiteit	opmerking
2		Dorpswekerij - kas	
		Herenboeren.nl	
		land van ons	
		Akker met oergranen, haver en rogge	combi met bakker, Rieneke Dijkstra Westerwold
		Wild pluk wandelingen	
		Jaarlijks ciderefestival	
		Appeltaart wedstrijd	
		Vensterbank tuintje	
		Stoeptegel eruit insectenhotel erin	
		Walnotenbomen, hazelaars kunnen gewoon in woonwijken	
		Actie zakjes zaad bijv tomaat	gekoppeld aan wedstrijdje bingo oid bijv via supermarkt
		Ipv prikkeldraad hagen meidoorn	langs 381 zonnepanelen
		sedum/groendak	subsidie gezamenlijk inkopen
		dakpannen voor vleermuizen	door te veel isolatie van huizen
		zwaluwen	gemeente opletten bij nieuwbouw

3 sessie: De resultaten:

Korte termijn initiatieven

- Vrucht/fruitbomen in en rond Appelscha
- Moestuinen
- Lezingen
- Stoeptegel eruit insectenhotel erin samen met Olmenes?
- Cursussen

- 27 mei boerenmarkt: verwijzing naar onze winkel
- Lezing biologisch tuinieren: locatie onze Winkel
- Opzetten fruitboombrigades ism SBB (vrijwilligers de Bongerd)

Langere termijn initiatieven

- Akkerranden inzaaien
- Heggen-hagen struweel
- Waterberging

Lopende initiatieven

- Lichtfontein Appelplan
- De Bongerd Staatsbosbeheer / Olmenes
- Moestuin Onze winkel
moestuinen ter beschikking gesteld. Momenteel 15 vrijwilligers
Landschappelijke inrichting 3 hectare.

4^e sessie:

Tijdens de 4^e sessie heeft deze werkgroep een presentatie gegeven over de bewustwording met betrekking tot dit thema.

Mensen bewust maken van de waarde en diversiteit van lokale voedselbronnen. Door hen kennis te laten maken met verschillende lokale producten en gerechten, worden ze aangemoedigd om meer aandacht te besteden aan waar hun voedsel vandaan komt en de impact van hun voedselkeuzes op het milieu en de lokale economie.

Doelen:

- Bewustwording
- Ondersteunen van lokale producenten
- Educatie
- kennisdeling Verbinding tussen gemeenschap en voedsel

Ideeën:

- Voedsel feest festival
- Voedsel beleef festival
- Samen eten festival
- Beter eten festival

3.3: Onderzoeksgroep landschappelijke inpassing Appelscha

1^e en 2^e Brainstormsessie: De resultaten:

Landschappelijk / ecologische inpassing			
Groep	rubriek	omschrijving activiteit	? opmerking
4		Bescherming kleinschalig- cultuurhistorisch landschap	
		Cultuurhistorisch landschap	Oosterse es, Weerskanten van de Boslaan, Drentseweg-Hildenberg
		Herstel Tilgrup als beek	
		Ecologische tuin in EVZ	
		Golfbaan meer ecologisch beheren	
		Aanleg houtwallen	
		Betrekken HVA en andere clubs	
		Gronden aankopen en afschalen	
		Land van Ons en Herenboeren	
		Intensieve landbouw rond Drents-Friese wald verminderen	
		Zonnepark niet op bodem. Eerst op daken	

3 sessie: De resultaten:

Korte termijn initiatieven

- Gesprek diverse organisaties bedreigingen landschappelijk gebied
- Aansluiten bij landschapsvisie Drentse-Friese Wold
- Herplanten van bomen met biodiversiteit
- Rondgang Ravenswoud: wel ism SBB bijv. ivm dassenburchten

Langere termijn initiatieven

- Gesprek diverse organisaties invulling beide natuurgebieden
- Waterberging

Lopende initiatieven

- DBA Dorpsbossen Appelscha
- Rondgang Ravenswoud: wel ism SBB bijv. ivm dassenburchten

4^e sessie:

Tijdens de 4^e sessie heeft deze werkgroep een presentatie gegeven met betrekking tot dit thema.

Doel: Versterken biodiversiteit en landgebruik in karakteristieke landschap(pen).

- Verkennen van mogelijkheden voor het gebied rondom Appelscha in relatie tot o.a. het Drents-Friese wold.
- Inventariseren van de vele vraagstukken die momenteel spelen

Onderzoeken naar mogelijkheden voor dit gebied.

- Nieuwe vormen van landbouw en bedrijvigheid
- Zowel aanplant op nieuwe plekken als vergroting (robuuster maken) van bestaande houtwallen en singels. Verdwenen opstanden waar mogelijk terugbrengen
Aanleg erfbeplanting
- Aanleg veldstruwelen waar wegbermen smal zijn, zoals meidoorn of vlierstruiken (solitair of in haagvorm)
- Ecologische tussengebied(jes) etc.
- Waterbeheer invullingen

3.4: Andere initiatieven

DBA (Werkgroep Dorpsbossen Appelscha)

De werkgroep Dorpsbossen heeft als doel om samen met eigenaar Staatsbosbeheer van het gebied de Oosterse Es-Kerkebos (voortaan het "Reservebos") tot en met het zogeheten Bergjebos toegankelijk- biodiverse – wandelgebieden te maken voor inwoners van Appelscha. Beide bossen en omgeving zijn halverwege de 19^e eeuw aangelegd. De werkgroep houdt zich naast praktische werkzaamheden ook bezig met het in kaart brengen van biodiversiteit van de bossen en omgeving, de ecologische inbedding en onderzoek naar cultuurhistorische waarde van het gebied en de omgeving. Jaarlijks zijn er in de herfst- winter periode 8 a 9 werkdagochtenden in de twee bossen. De werkgroep bestaat uit meer dan 30 vrijwilligers.

Inpassing Erven in het landschap:

Vanuit Landschapsbeheer Friesland de landschappelijke inpassing van de erven Fa. Kramer en Fam. Thoomes.

Bloeizone Appelscha:

Bloeizone Appelscha, opgericht april 2022. Met de thema's voeding en leefomgeving als 2 van de 7 pijlers.

Hoofdstuk 4 resultaten:

In de afgelopen periode zijn er diverse resultaten behaald met betrekking tot vergroten van de betrokkenheid van bewoners en omwonden in de directe omgeving van Appelscha bij natuur en landschap.

4.1 Werkgroep Biodiversiteit / ecologie in Appelscha

De werkgroep bestaat inmiddels uit 8 leden. Zij stelt zich als doel om zes kale groene veldjes in Appelscha meer biodivers aan te kleden. (zie rode sterretjes op afbeelding) Voor inwoners van Appelscha (met name ouderen en ouders met jonge kinderen) plezieriger om te wandelen, voor insecten en kleine dieren biedt het meer beschutting en biodiversiteit.

De werkgroep start met het veldje rechts onderaan: een verwaarloosd speeltuintje op de Zuider Es. Dit is de pilot en we hopen dat dit voor de bewoners van Appelscha stimulerend werkt om ook met de werkgroep aan de slag te gaan op de andere groene veldjes.

Om dit te bewerkstelligen is overleg geweest met de Gemeente Ooststellingwerf, Staatsbosbeheer, Landschapsbeheer Friesland, Olmen Es. Er is feedback op de plannen gevraagd aan bovenstaande partijen, een ouder van jonge kinderen en aan de IVN. Het streven is dat dit verwaarloosde

speeltuintje voor 1 juli 2024 is heringericht.

Er is subsidie aangevraagd bij het fonds RABO coöperatieve Duurzaamheidsbijdrage. Helaas is de aanvraag niet gehonoreerd. Het zou een te klein project zijn.

Wat willen we bereiken?

De zes groene veldjes zijn meer biodivers ingevuld: (fruit)bomen, inheemse planten. De gemeente kan het goed onderhouden en voor de bewoners is het prettig wandelen door het dorp. Voor ouders met jonge kinderen en ouderen zorgen we voor (natuurlijke)bankjes en voor natuurlijke speelaanleidingen. Twee leden van de werkgroep zijn druk doende met de aanleg van een biodiverse bloemenrij langs de Vaart in Appelscha. Zij koppelen dit aan een jubileum in het dorp

4.2 Werkgroep Voedsel

Het organiseren van een voedsel festival in voorjaar 2024

Het festival creëert een ontmoetingsplaats waar mensen uit de omgeving samen kunnen komen en hun gemeenschap kunnen versterken. Het delen van voedsel en verhalen rondom voedsel versterkt de banden tussen mensen en bevordert een gevoel van trots en betrokkenheid bij de lokale voedselcultuur.

Invulling van het festival:

Invulling van het Festival Appeloogst: sap maken, appeltaart wedstrijd, appelciderproeverij Verhalen verteller: verhalen over de geschiedenis van bepaalde

gerechten, voedseltradities, culinaire avonturen of zelfs mythen en legendes met voedsel als thema. Wildplukwandeling: eetbare wilde planten en kruiden leren kennen Verkoop van lokale en zelfgemaakte producten (jam/honing/pompoen) Workshops: koken, yoghurt maken, tuin en moestuin workshop Foodtrucks: gezonde lokale voeding Broodjes bakken: zelf broodjes maken.

In samenwerking met de Bloeizone Appelscha het moestuinen project bij "Onze Winkel" Op het erf van de Fam Kramer "Onze Winkel" is het moestuinproject opgestart. Hierbij is een gezamenlijk moestuin en kunnen particulieren een eigen stukje moestuin bewerken. Dit project is gestart voorjaar 2023 en zijn verschillende vrijwilligers meedoende in totaal gaat het hierbij om tussen de 10 en 15 vrijwilligers.

27 mei 2023 open dag moestuinen

4.3 Onderzoeksgroep landschappelijke inpassing Appelscha

De andere groepen zijn werkgroepen, deze groep positioneert zich als onderzoeks en kennisgroep om zodoende onderbouwde bijdrages te kunnen leveren vanuit de inwoners aan het toekomstperspectief van de landschappelijke ontwikkelingen in en rond Appelscha

Tussengebied

Van oudsher is er met name vanuit de toeristische, recreatieve invalshoek belangstelling naar het landschap in en om Appelscha gekeken en minder vanuit een integrale aanpak hiervan.

Appelscha bevindt zich tussen de twee natuurgebieden. Aan de noord-oostkant op zo'n 1.5 km het Fochtelooerveen en aan de zuid-oost kant op 1 km het Drents Nationale park.

Ontwikkeling Landschapselementen, ecologische verbindingen

We vinden dat er kansen zijn om robuustere landschapselementen te behouden en te ontwikkelen tussen de twee natuurgebieden, waarbij tegelijk het idee van een soort van ecologische verbindingzone's stap voor stap kan worden opgepakt.

Er wordt bekeken om samen met LBF een eerste cartografische inventarisatie te maken met de (potentiele) landschaps elementen tussen de twee natuurgebieden.

Dit in navolging van het Drentse traject in Ruinen.

Hopelijk wordt er in 2024 al met een intensiever traject gestart, waarbij bij voorkeur in ons tussengebied wordt gestart

Er is een concept idee besproken als mogelijke uitwerking van een ecologische zonerings (Houtskoolschets Meek/Groen)

In een gefaseerde aanpak lijkt het het meest logisch om met het gebied ten zuiden van de Vaart hiermee te beginnen

Kansen op samenwerking met de agrariërs in het tussengebied

Gelet op de samenstelling en instelling van de agrarische en toeristische ondernemers in 'ons' gebied lijken er best goede kansen te liggen op individueel niveau.

Toekomstige inbreng Omgevingsvisie Appelscha

Netwerkvorming

De onderzoeksgroep heeft deelgenomen aan de verschillende sessies met betrekking tot landschapsvisie Drents-Friese grensstreek. Waarbij de nadruk voor de onderzoeksgroep is het verbindingsgebied met het Fochteloerveen. Er is ook deelgenomen aan een eind sessie van de Gebiedscorporatie in oktober 2023, met het oog op een nieuwe gebiedsvisie

Tevens is er vanuit de groep (via de Stichting Onlanden) gereageerd op de landschapsvisie. Er kon gereageerd worden tot 30 november 2023.

Begin 2024 wordt de reactienota door de stuurgroep vastgesteld en daarna openbaar gepubliceerd.

4.4 Andere initiatieven

4.4.1 DBA Dorpsbossen Appelscha

Dorpsbossen Appelscha is gestart in januari 2021 en heeft in 2023 mede door het impuls project een enorme ontwikkeling door gemaakt.

Zo zijn de onderstaande acties uitgevoerd en staan er ook nog een aantal op stapel.

- Jaarlijks zijn er in de herfst- winter periode 8 a 9 werkzaterdagochtenden in de twee bossen. De werkgroep bestaat ondertussen uit meer dan 30 vrijwilligers.
- 11 maart 2023 rondwandeling onder begeleiding in en rond Bergje en Kerkebos
- Er is de wens om de oorspronkelijke kronkelpaden te herstellen
- DBA is bezig met het opzetten van een website om de communicatie met de bevolking van Appelscha en andere geïnteresseerden te vergroten. Er wordt maandelijks verslag gedaan van de werkzaterdagdagen op facebook.

Vanuit de samenwerking van Landschapsbeheer Friesland, Staatsbosbeheer en de werkgroep DBA heeft Landschapsbeheer Friesland een Storymap over de Dorpsbossen Appelscha ontwikkeld. Deze is toegankelijk voor iedereen.

Deze beide storymaps zijn gepresenteerd op de brainstorm avonden.

4.4.2 Erven inpassen in het landschap

Landschapsbeheer Friesland is samenwerking met de Fam. Kramer "Onze Winkel" bezig 3 hectare grond in te richten voor natuurbeleving.

Het gaat hierbij om de invulling van diverse landschapselementen:

Boomgaard

Hagen

Pluktuin

Belevingstuin

Blote voeten pad

Daarnaast is landschapsbeheer Friesland ook in overleg met de fam. Thoomes om landschappelijke inpassen van landschapselementen te bewerkstelligen.

5: Eind verantwoording

5.1 Evaluatie

Nu het einde van het impulsproject eindigt kunnen wij zeker stellen dat Appelscha een stevige impuls heeft gehad. Er zijn initiatieven ontstaan die ervoor kunnen zorgen dat de betrokkenheid bij de natuur in en om het dorp sterk wordt vergroot.

Binnen Appelscha is weer een structuur ontstaan waarbij de verschillende natuur en landschappelijke thema's gestructureerd worden opgepakt. Er is nu een samenhang tussen de verschillende organisaties en werkgroepen ontstaan waarbij plaatselijk belang een goede partner geworden is.

De verschillende werkgroepen en andere organisaties zijn zeer enthousiast geworden en zien de toekomst weer positief tegemoet. We zullen de komende jaren nog veel van Appelscha horen.

De onderzoeksgroep landschappelijke inpassing Appelscha heeft geparticipeerd op het ontwikkelen van de landschapsvisie Drents-Friese Grensstreek. Gezamenlijk hebben zij gereageerd op het concept. Begin 2024 zal de definitieve visie gepubliceerd worden. Daarnaast heeft Sietske Thoomes van de onderzoeksgroep deelgenomen aan de cursus Bouwstenen van biodiversiteit. Tevens overdracht van kennis in de bijeenkomst van half januari 2024

5.2 Vervolg

Voor de continuïteit van de werkgroepen en de onderzoeksgroep lopen er momenteel gesprekken met plaatselijk belang. Daarnaast wordt momenteel ook gekeken naar het opzetten van een stichting dit in samenwerking met de werkgroep DBA Dorpsbossen Appelscha.

De werkgroepen blijven nauw verbonden met Landschapsbeheer Friesland. Landschapsbeheer zal een adviserende rol aannemen.

5.3 Verdubbelen betrokkenheid

- Binnen het impulsproject zijn de 3 nieuwe werkgroepen ieder met 8 leden opgericht.
- DBA (dorpsbossen Appelscha) heeft tijdens het impuls project verder door ontwikkeld. De werkgroep bestaat ondertussen uit meer dan 30 vrijwilligers
- Bloeizone met moestuinproject. Nieuw opgericht binnen impuls project nu tussen de 10 en 15 betrokkenen.
- Nieuwe erven aanplant tussen 4 en 6 nieuwe betrokkenen

Door alle nieuwe initiatieven en werkgroepen kunnen wij stellen dat de betrokkenheid binnen Appelscha meer dan verdubbeld is.

Tevens heeft Staatbosbeheer de nodige input gegevens tijdens de verschillende sessies en heeft daarbij een informatieve rol gespeeld. Verschillende medewerkers hebben zitting in de werkgroepen.

Andere foto